

Möte med Samråds- och MKB-grupp Forsmark

Datum: 20 september 2006, klockan 09.00– 12.30.

Plats: Hotell Rydberg, Östhammar.

Inbjudan: Mötet var öppet för allmänheten att delta som åhörare. Inbjudan annonserades i Upsala Nya Tidning (9 september), Östhammars Nyheter (14 september), Annonsbladet (13 september) och Upplands Nyheter (fredag 15 september).

Närvarande

Länsstyrelsen i Uppsala län: Leif Byman (ordförande) och Mats Lindman.

Östhammars kommun: Bertil Alm, Ronald Arvidsson, Margareta Widén Berggren, Sten Huhta, Hans Jivander, Bengt Johansson, Gunnar Lindberg och Virpi Lindfors.

SKI: Josefin Päiviö Jonsson.

SSI: Tomas Löfgren och Petra Wallberg.

SKB: Kaj Ahlbom, Saida Laârouchi Engström, Gerd Nirvin, Olle Olsson, Erik Setzman, Claes Thegerström och Sofie Tunbrant (sekreterare).

Representanter för allmänheten, MKG, Milkas, SERO, KASAM, Regionförbundet, EFÖ, Oss samt referensgruppen och beredningsgruppen i Östhammars kommun. Totalt cirka 10 personer.

Kapten. Peter Upmark äger en båt med en gedigen historia bakom sig.

jade på Lidingö vid lunchtid och cirka fyra timmar senare, inräknat

kom in som första båt men vann inte på grund av handikappregler.

begärt 15 000 för den. Hela botten och kölen måste bytas och det tog

Hus i Spanien, Cypern & Grekland

Sugen på högre livskvalitet ?

- Priser från 800 000 Sek
- Hus vid havet, på landet eller vid golfbanan
- Stort urval av begagnade och nya objekt
- Visningsresor från 1390.

Besök oss på mässan "Köpa hus utomlands" i Stockholm/Globen lördagen den 30 september och söndagen den 1 oktober – Välkomna!

ATLAS
international
www.atlasinternational.com

För mer information och gratis kataloger ring **08-661 0440**

Offentligt sammanträde med Samråds- och MKB-grupp Forsmark

Onsdagen den 20 september 2006
Hotell Rydberg,
Norra Tullportsgatan 3, Östhammar
klockan 09.00 – 12.30

Samråds- och MKB-grupp Forsmark samråder om frågor i anslutning till Svensk Kärnbränslehantering AB:s (SKB) planer att lokalisera en inkapslingsanläggning och ett slutförvar för använt kärnbränsle till Forsmark.

I gruppen ingår företrädare för Länsstyrelsen i Uppsala län, Östhammars kommun, Statens kärnkraftinspektion (SKI), Statens strålskyddsinstitut (SSI) och SKB. Länsstyrelsen är ordförande vid gruppens möten.

Detta möte är öppet för allmänheten. Under mötet har Du möjlighet att ställa frågor och framföra synpunkter.

För mer information, kontakta Sofie Tunbrant, SKB, telefon 08-459 85 89.

Välkomna!

Upplands Nyheter 2006-09-15

Förslag till dagordning

DATUM

2006-09-07

REG.NR

FÖRFATTARE

Erik Setzman / Sofie Tunbrant

Offentligt sammanträde med Samråds- och MKB-grupp Forsmark

Dag: Onsdagen den 20 september 2006

Tid: Klockan 09.00 – 12.30

Plats: Hotell Rydberg i Östhammar

Förslag till dagordning

1	Mötets öppnande	Ordf
	Fastställande av dagordning	
2	Föregående mötes protokoll	Ordf
3	Övergripande information från SKB	SKB
4	Lägesrapporter	
	• Östhammars kommun,
Frågor till SKB om alternativredovisning etc
Övrigt• Länsstyrelsen i Uppsala län• SKI, SSI
SKI:s granskningsplan för SKB:s ansökningar
SKI i övrigt
SSI	
5	Kaffepaus	
6	Lägesrapporter forts	
	• SKB
MKB & samråd samt lokal infoverksamhet
Platsundersökning Oskarshamn
Platsundersökning Forsmark	
7	Vad händer när platsundersökningarna är klara?	SKB
8	Övriga frågor	
9	Frågestund	
10	Nästa möte	

Svensk Kärnbränslehantering AB

Postadress Box 5864, 102 40 Stockholm

Besöksadress Brahegatan 47

Telefon 08 - 459 84 00 Fax 08 - 661 57 19

www.skb.se

Org.nr. 556175 - 2014 Säte Stockholm

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Mats Lindman
Tel: 018-19 52 73
Fax: 018-19 52 01
E-post: mali@c.lst.se

PROTOKOLL

1 (16)

2006-09-20

Dnr 500-15238-06

Offentligt sammanträde med Samråds- och MKB-grupp Forsmark

Dag	Onsdagen den 20 september 2006
Tid	Klockan 09.00–12.30
Plats	Hotell Rydberg, Östhammar
Närvarande	
Länsstyrelsen i Uppsala län	Leif Byman, ordförande Mats Lindman
Östhammars kommun	Bertil Alm Ronald Arvidsson Margareta Widén Berggren Sten Huhta Hans Jivander Bengt Johansson Gunnar Lindberg Virpi Lindfors
SKI	Josefin Päiviö Jonsson
SSI	Tomas Löfgren Petra Wallberg
SKB	Kaj Ahlbom Saida Laârouchi Engström Gerd Nirvin Olle Olsson Erik Setzman Claes Thegerström Sofie Tunbrant, sekreterare
MILKAS	Marika Dörwaldt
MKG	Johan Swahn
SERO	Olof Karlsson
KASAM	Sören Norrby
Regionförbundet i Uppsala län	Margareta Rönnblom

Utöver ovanstående representanter från:

Allmänheten, Energi för Östhammar (EFÖ), Oss samt referensgruppen och beredningsgruppen i Östhammars kommun. Totalt cirka 10 personer.

Nästa möte Onsdagen den 6 december 2006, klockan 09.00-16
Gemensamt möte med MKB-forum Oskarshamn
Plats: Arlanda

Innehåll

1.	Mötets öppnande. Fastställande av dagordning	3
2.	Föregående mötes protokoll	3
3.	Övergripande information från SKB	3
4.	Lägesrapporter	5
4.1	Östhammars kommun	5
4.2	Länsstyrelsen i Uppsala län	5
4.3	SKI	5
4.4	SSI	7
4.5	SKB	8
5.	Vad händer när platsundersökningarna är klara?	10
6.	Övriga frågor	11
7.	Frågestund	11
8.	Nästa möte	16

Bilagor

Övergripande information från SKB – visade OH-bilder
Bilaga 1 Claes Thegerström, SKB

Lägesrapporter – visade OH-bilder
Bilaga 2A Mats Lindman, Länsstyrelsen
Bilaga 2B Josefin P Jonsson, SKI
Bilaga 2C Petra Wallberg, SSI
Bilaga 2D Erik Setzman, SKB
Bilaga 2E Olle Olsson, SKB

Vad händer när platsundersökningarna är klara? – visad OH-bild
Bilaga 3 Olle Olsson, SKB

1. Mötets öppnande. Fastställande av dagordning

Ordföranden Leif Byman öppnade mötet med att hälsa alla närvarande välkomna. Speciellt Margareta Rönnblom från Regionförbundet i Uppsala län.

Regionförbundet har fått medel från Kärnavfallsfonden för planerade informationsinsatser i anslutning SKB:s lokaliseringsprocess för ett slutförvar för använt kärnbränsle i regionen.

Detta möte med Samråds- och MKB-grupp Forsmark var offentligt och därmed öppet för alla att närvara vid.

Utsänt förslag till dagordning godkändes.

2. Föregående mötes protokoll

Protokollet från föregående möte, den 2 juni 2006, hade varit utsänt för justering av deltagande parter. Under mötet cirkulerades protokollet för underskrift.

Protokollet finns att tillgå via SKB:s webbplats. Originalet förvaltas av Länsstyrelsen.

3. Övergripande information från SKB

Claes Thegerström gav en överblick av aktuella aktiviteter.

SKB förbereder sig för övertagandet av *driften av Clab* som idag, på uppdrag av SKB, drivs av OKG. I oktober kommer en anmälan om övertagandet att lämnas till SKI. Målet är att driften av Clab ska vara överförd till SKB:s regi den 1 januari 2007.

I Fud-program 2004 presenterade SKB en handlingsplan. I remissvaret till Fud-program 2004 gjorde myndigheterna bedömningen att handlingsplanen kan och bör utvecklas vidare. Bland annat ville man se en tydligare helhetsbild och klarare kopplingar mellan tidsplaner och kritiska moment i forskning och utveckling. Som en del i att utveckla handlingsplanen har SKB nyligen tagit fram en *ansökansplan* för inkapslingsanläggningen och slutförvaret för använt kärnbränsle. Rapporten (R-06-50) beskriver arbetet med ansökningarna och avrapporteringen av andra viktiga projekt inom kärnbränsleprogrammet fram till dess att slutförvaret tas i drift. Rapporten tar också upp vilken kunskap från kritiska forsknings- och utvecklingsområden som måste finnas framme vid olika milstolpar i programmet.

Ansökan för inkapslingsanläggningen och Clab enligt kärntekniklagen kommer att lämnas till SKI i början av november. Tidpunkten för inlämnandet av de resterande tillståndsansökningarna för inkapslingsanläggningen, Clab och slutförvaret har flyttats från år 2008 till 2009. Från och med årsskiftet kommer SKB att bedriva arbetet i ett gemensamt projekt – ”Kärnbränsleprojektet”.

Prövningsprocessen för kärnbränsleprogrammet består av olika delar med flera parter inblandade. De mest framträdande parterna är SKB, myndigheterna, framför allt SKI och SSI, kommunen och miljödomstolen. I och med att ansökan

enligt kärntekniklagen för inkapslingsanläggningen och Clab lämnas in påbörjas provningsprocessen.

SKB ansöker om att få bygga inkapslingsanläggningen i anslutning till Clab, oavsett var slutförvaret hamnar. Inkapslingsanläggningen och Clab blir en gemensam anläggning, vilket medför en fördubbling av den nuvarande byggnadsvolymen för Clab.

Ansökan, som lämnas in nu, består av ett toppdokument med yrkanden och en orientering av innehållet i medföljande bilagor. En av de mest centrala bilagorna är anläggningsbeskrivningen (bilaga B). Innehållet i ansökan och dokumentation styrs av SKI:s regler, vilket innebär att det även ingår en preliminär avvecklingsplan. Det är viktigt att komma ihåg att det inte kommer att fattas några beslut om inkapslingsanläggningen förrän alla ansökningar och all dokumentation för hela slutförvarssystemet är inlämnade.

Själva inkapslingen sker avståndsmanövrerat, bakom strålskärmande väggar. Även hanteringen av kapslar kommer att ske fjärrstyrt i så stor utsträckning som möjligt. Det finns 30–40 års erfarenhet av arbete i strålskärmade hanteringsceller både i Sverige och i andra länder. Det nya i den här processen är svetsningen.

I november kommer SKB även att lämna in *säkerhetsanalysen SR-Can*. Den är inte en del av ansökan, utan mer en generalrepetition inför säkerhetsredovisningen för slutförvaret, SR-site. Resultaten i SR-Can presenteras med brasklappen att platsundersökningarna inte är klara.

Arbetet med *Fud-program 2007* följer planeringen, det vill säga rapporten kommer att lämnas till myndigheterna i september 2007. Fokus kommer att vara på tekniken för slutförvaring av använt kärnbränsle. I övrigt innehåller den presentationer av pågående och planerat arbetet med säkerhetsredovisningar och forskning samt uppföljning av de synpunkter som lämnades på Fud-program 2004. En del kommer också att vara en utvecklad handlingsplan.

SKB och det finska systerbolaget *Posiva* har tecknat ett nytt femårigt avtal för samarbete inom metod- och utvecklingsarbetet för slutförvaring för använt kärnbränsle. Syftet är att effektivisera resurserna inom inkapslings- och slutförvarsteknik samt inom berggrundsundersökningar. I Finland har man redan bestämt såväl metod som plats, medan vi i Sverige nu förbereder en tid med tillståndsprocess och platsval.

Visade OH-bilder finns i *bilaga 1*.

Frågor och diskussion i anslutning till presentationen

Diskuterades kring lokaliseringen av Clab och hanteringen av bränslet. SKB menar att logistiskt är en placering intill Clab den mest naturliga, man slipper ytterligare transporter av icke inkapslat bränsle. Därutöver finns det tillgång på personal med nödvändig kompetens både på OKG och Clab.

Inkapslingstakten är tänkt att vara densamma under hela drifttiden, cirka en kapsel per dag. Clab måste vara i drift ända tills sista bränslet är inkapslat. Det kommer att finnas möjlighet att lagra några månaders produktion av inkapslat bränsle, innan deponering, om det skulle behövas.

4. Lägesrapporter

4.1 Östhammars kommun

Virpi Lindfors informerade om några av kommunens aktiviteter sedan förra mötet.

Både Miljö- och hälsoskyddsnämnden och kommunkansliet har lämnat synpunkter till SKB i samband med samrådet i juni.

Kommunens beredningsgrupp arrangerade den 6 september, tillsammans med Bruksgymnasiet i Gimo, en temadag om slutförvar av använt kärnbränsle för eleverna i årskurs 3.

Kommunen har fått svar på sin fråga till regeringen, om berörd kommun kommer att bli tillfrågad innan regeringen fattar sitt beslut. Svaret är, att om det inte är tydligt angivet någonstans i yttrandet från miljödomstolen, kommer frågan att ställas till berörd kommun.

4.2 Länsstyrelsen i Uppsala län

Mats Lindman redogjorde för några av Länsstyrelsens aktiviteter.

Länsstyrelsen har fattat beslut om avledning av grundvatten till Bolundsfjärden inom ramen för samrådet med SKB för platsundersökningarna i Forsmark, enligt miljöbalkens 12:e kapitel. Vidare har man svarat på frågor från Oss om samrådsprocessen inför byggandet av ett slutförvar samt lämnat principiella synpunkter till SKB på alternativredovisningen i en kommande MKB för en inkapslingsanläggning och ett slutförvar.

Länsstyrelsen har också lämnat ett yttrande till kommunen i frågan om samråd för planarbete enligt plan- och bygglagen i anslutning till Forsmarks kraftverk.

Efter överväganden mellan ordinarie parter i Samråds- och MKB-grupp Forsmark har Länsstyrelsen svarat på MKG:s begäran om att få delta som medlem i gruppen. Länsstyrelsen finner att de nuvarande formerna är angelägna att behålla och att MKG även fortsättningsvis har möjlighet att närvara som observatör vid Samrådsgruppens sammanträden.

Visad OH-bild finns i bilaga 2A.

4.3 SKI

Josefin P. Jonsson gav en lägesrapport för några olika delar av SKI:s arbete.

Granskningsplanering inför ansökningarna

SKI noterar i sin granskningsplanering inför ansökningarna, att SKB lämnade in ansökansplanen den 15 september, något senare än tidigare aviserat. Vidare är inlämnandet av ansökan för inkapslingsanläggningen enligt kärntekniklagen (KTL) framskjutet några månader. Dessa tidsmässiga ändringar har dock inte i nuläget medfört att SKI ändrat sluttidpunkt för sin första remissrunda. SKI är givetvis öppet för sen diskussion med remissinstanserna om de behöver mer tid på sig.

SKI förbereder mottagandet av ansökan enligt kärntekniklagen och kommer att titta på behovet av att sekretessbelägga delar av materialet.

Granskning av säkerhetsanalysen SR-Can

SR-Can är *inte* ett underlag till den ansökan för inkapslingsanläggningen som SKB lämnar in nu. Huvudsyftet med granskningen av SR-Can är att förbättra förutsättningarna för att nästa säkerhetsredovisning, SR-Site, ska uppfylla myndighetskrav och vara godtagbar som underlag för tillståndsansökningarna år 2009.

Externa experter kommer att genomföra granskningen, som bland annat innefattar granskning av metodiken för säkerhetsanalysen och hanteringen av platsspecifika data. Huvudsyftet med granskningen av SR-Can är att förbättra förutsättningarna för att SR-Site ska uppfylla myndighetskraven och vara godtagbar som underlag för tillståndsansökningarna år 2009.

Exempel på viktiga granskningsområden är bland annat hur SKB hanterat SSI:s och SKI:s föreskrifter och allmänna råd, hur SKB hanterat frågor från tidigare granskningar och om informationen från platsundersökningarna kommer att bli tillräcklig.

Om kommunen är intresserad kan SKI se till att man får träffa de externa experter som genomför granskningen.

Lägesrapport

Den 1 mars 2007 kommer delar av en ny finansieringslag att börja gälla. Lagen kommer i sin helhet att gälla från och med den 1 januari 2008 och innebär bland annat ett utökat ansvar för SKI.

SKI har nyligen anställt Patrik Borg, utredare med projektledaruppgifter och Holmfridur Bjarnadottir, som kommer att arbeta med MKB och beslutsprocess. Holmfridur Bjarnadottir kommer att vara med på nästa sammanträde med Samrådsgruppen. För närvarande pågår också rekrytering av en hydrolog/hydrogeolog, som bland annat ska arbeta med granskning av SKB:s säkerhetsanalyser och SKB:s Fud-program.

Möte planeras till slutet av oktober med kommunerna om myndigheternas granskning av SKB:s preliminära säkerhetsbedömningar (PSE) för platserna samt in- och utströmningsfrågor. Både SKI och SSI kommer att delta.

Visade OH-bilder finns i *bilaga 2B*.

Frågor och diskussion i anslutning till presentationen

Diskuterades kring vilken dokumentation som kan komma att sekretessbeläggas och hur vanligt det är att SKI fattar beslut om sekretess. Det är framför allt dokumentation som rör anläggningens säkerhet som kan bli aktuell att sekretessbelägga. Själva tekniska processen finns redan öppet presenterad.

Kommunen undrade när och hur SKI kommer att börja dialogen i arbetet med granskningen av SR-Can. Planeras det för ett gemensamt uppstartsmöte? Om det blir ett möte vill kommunen få möjlighet att delta med fler än tre personer.

SKI svarade att det inte är bestämt hur uppstarten ska ske. Om det finns önskemål om ett möte, till exempel från kommunen, kommer SKI att vara lyhörd för detta och i så fall kommer det inte att finnas några begränsningar för kommunens deltagande.

4.4 SSI

Tomas Löfgren gav en lägesrapport för SSI:s arbete.

Även SSI planerar inför granskningarna av ansökan för inkapslingsanläggningen och Clab, säkerhetsanalysen SR-Can och systemanalysen Sys-Inka. Granskningarna innebär mycket arbete och det pågår rekrytering av kvalificerade granskare.

Rapporten om SSI:s utgångspunkter för granskning av ansökan för en inkapslingsanläggning och ett slutförvar för använt kärnbränsle finns nu tillgänglig på SSI:s webbplats och kommer snart även att vara tryckt.

Petra Wallberg informerade om SSI:s övergripande planering för granskningen av ansökan enligt kärntekniklagen för inkapslingsanläggningen och arbetet med nya delmål för det nationella miljökvalitetsmålet "Säker strålmiljö".

SSI:s granskning av ansökan för inkapslingsanläggningen

I organisationen för granskningen av ansökan ingår beställare, styrgrupp och projektgrupp. Granskningen är uppdelad i två delprojekt: Personalstrålskydd samt avfall och miljö. En referensgrupp bestående av berörda kommuner och NGO:s (non-governmental organisations) kommer att knytas till arbetet.

Granskningen kommer att fokusera på anläggningens utformning och dimensionering, skydd av personal, avfallshantering, utsläpp under drift och beredskapsfrågor. Bedömningsgrunder för granskningen är dels strålskyddslagen och dess föreskrifter och allmänna råd samt SSI:s bedömningar i tidigare granskningar av Fudar och andra relevanta säkerhetsredovisningar. Första fasen i granskningen kommer att vara fokuserad på att "hitta hålen i osten". Det är därför viktigt att SKB ger en tydlig beskrivning av ansökan för att möjliggöra för SSI att fokusera granskningsresurser på rätt delar. Vad SSI främst vill veta är vilka delar som SKB anser vara kompletta, vilka som är delvis färdiga och vilka som saknas. Efter denna genomgång kommer SSI eventuellt att skicka en begäran av kompletteringar till SKB. Granskningen kommer att sammanfattas i en granskningsrapport i slutet av år 2008.

Ett första möte med referensgruppen är planerat till efter det att en utförlig granskningsplan är klar. Det blir ytterligare ett möte under arbetet och ett sista möte i samband med projektslut.

Miljökvalitetsmålet Säker strålmiljö

SSI är ansvarig myndighet för miljökvalitetsmålet "Säker strålmiljö". Målet innebär att människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas från skadliga effekter av strålning. De tre delmålen handlar om begränsning av utsläpp av radioaktiva ämnen, begränsning av antalet hudcancerfall och forskning om risker med elektromagnetiska fält (EMF).

I den fördjupade redovisningen till riksdagen av myndighetens arbete med miljö kvalitetsmålet kommer SSI att föreslå en omformulering av delmålet om radioaktiva utsläpp till två delmål, varav förslaget till det ena lyder:

År 2015 ska det finnas en nationell lösning för omhändertagandet av allt radioaktivt avfall.

Det gäller både kärnbränslet och rivningsavfallet från kärntekniska anläggningar samt icke kärntekniskt avfall.

I arbetet med att formulera delmålen har SSI bildat en referensgrupp med deltagare bland annat från SKB, MKG och MILKAS. I referensgruppen finns dock ingen representant från kommunen, vilket vore önskvärt. Nästa möte är den 31 oktober.

Visade OH-bilder finns i *bilaga 2C*.

Frågor och diskussion i anslutning till presentationen

SKB undrade vad den av SSI bildade referensgruppen har för uppgift i granskningen av ansökan och var funktionen finns beskriven. SSI svarade att bildandet av referensgruppen är till för att underlätta kommunikationen mellan olika parter. Gruppens uppgifter kommer att diskuteras på första mötet.

Vidare diskuterades innebörden av förslagen till nya delmål för miljö kvalitetsmålet "Säker strålmiljö". Ett problem kan vara att SSI föreslår två delmål kopplade till utsläpp av radioaktiva ämnen. Regeringen vill bara ha ett. Tolkningen av delmålet om nationell lösning ska vara att ett beslut är taget vid angivet årtal.

Frågor som ställdes, men inte blev besvarade, är om SSI planerar för krav på sänkta persondoser från kärnkraftverken och om det då kan komma krav på ytterligare sänkningar samt om det kommer att ställas samma krav på persondoser från SKB:s anläggningar som från kärnkraftverken.

Frågan om radon hör ihop med miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö", som Boverket är ansvarig för. SSI utövar tillsyn vad gäller radonhalter, men det finns ingen verksamhetsutövare att ställa krav på.

4.5 SKB

Erik Setzman redogjorde kort för de samråd som SKB haft före och efter sommaren och samrådsplaneringen framöver.

Det har varit två allmänna möten – 31 maj i Oskarshamn och 1 juni i Forsmark – och två "öppet hus" – 12 augusti i Öregrund och 13 augusti i Oskarshamn. De allmänna samrådsmötena föregicks av information om bland annat aktuella utredningar av alternativa metoder som studerats inom ramen för Fud-verksamheten. Samrådsmötena efteråt gav utrymme för alla typer av frågor, som kopplar till inkapslingsanläggningen och slutförvaret. Det har kommit många skriftliga synpunkter inom ramen för mötet den 1 juni. Hanteringen av dessa samordnas med synpunkterna från mötet i Oskarshamn.

Med anledning av de frågor och synpunkter som inkommit redogjorde Erik Setzman för SKB:s syn på samråden. Samrådsunderlaget, som togs fram inför vårens/sommarens samrådsmöten, fokuserade på SKB:s arbete med alternativa metoder men behandlade även lokaliseringsarbetet för slutförvaret och samhällets framtida förmåga att omhänderta använt kärnbränsle. Samrådsunderlaget innehöll därmed det mest aktuella av det utredningsarbete som bedrivs. Underlagsmaterialet var ett antal utredningar, som inte var avrapporterade vid tillfället för samråden. Att rapporterna inte var klara inför samrådsmötena har kritiserats, men det är viktigt att påpeka att syftet med samråd inte är att granska SKB:s rapporter. De är tillfällen för dialog och ömsesidigt kunskapsutbyte. Före samrådsmötena presenterade SKB:s utredare sitt arbete, sina slutsatser och det fanns tillfälle för frågor och diskussion. På själva samrådsmötena fanns sedan möjlighet att ställa frågor och lämna synpunkter, både på det som skrivits i samrådsunderlaget, framförts på eftermiddagen eller på vad som helst som har anknytning till arbetet med inkapslingsanläggningen och slutförvaret.

Östhammars kommun har ställt frågor med anledning av genomförandet av samrådet den 1 juni. Bland annat att det var otydligt om det var ett samrådsmöte eller ett informationsmöte. Erik Setzman framförde att mötet den 1 juni var ett samrådsmöte, som föregicks av ett informationsmöte.

Vidare menar kommunen att avsikten, som SKB aviserat, med mötet den 1 juni – att samråda om redovisningen av alternativ, inte tydligt framgick på mötet. SKB samråder formellt om KBS-3-metoden, som är den metod som ansökan kommer att omfatta. I samband med samråden presenteras och diskuteras även innehåll och slutsatser från utredningar som bedrivs mer inom ramen för Fud-programmet. Vilka delar av alternativredovisningen som kommer att ingå i MKB-dokumentet var definitivt en fråga som diskuterades på samrådsmötet.

Beträffande att rapporterna som samrådsunderlaget byggde på inte var klara, så är SKB införstådd med behovet av att ha både lättillgängligt material och utförliga rapporter. Ambitionen är att aktuella underlagsrapporter ska vara klara till samrådstillfället.

Planeringen för samråden, fram till inlämnandet av ansökningarna år 2009, innefattar per år 1–2 allmänna samrådsmöten, som omfattar hela kärnbränsleprojektet. Nästa möte planeras till senhösten 2007.

Visade OH-bilder finns i *bilaga 2D*.

Frågor och diskussion i anslutning till presentationen

Kommunen tackade för de klargöranden som givits med anledning av kommunens frågor och undrade på vilket sätt SKB samråder om alternativredovisningen. SKB svarade att samrådet inte kan handla om vilken metod ansökan ska omfatta. SKB kommer att ansöka om tillstånd för KBS-3-metoden. Alternativredovisningen i MKB-dokumentet kommer att handla om alternativa utformningar av KBS-3-metoden, i enlighet med kraven i miljöbalken.

En alternativ utformning kan till exempel vara horisontell deponering av kapslarna eller någon annan fysisk utformning av anläggningarna.

SKB:s arbete med att ta fram en metod och finna en lämplig plats för det använda kärnbränslet är inte likt något annat projekt. De diskussioner som har förts genom åren om alternativa metoder har helt klart en inverkan på inriktningen av de utredningar som görs och den forskning som SKB följer inom ramen för Fud-arbetet samt den redovisning som kommer att göras i samband med att ansökningarna lämnas in.

Kommunen frågade om SR-Can kommer att översättas till svenska. En cirka 100 sidor lång sammanfattning på svenska kommer i januari nästa år.

Olle Olsson berättade kort om den pågående platsundersökningen i Oskarshamn. Myndigheternas granskning av rapporterna från inledande platsundersökning (IPLU) pågår.

Undersökningarna av markytan i Simpevarpsområdet är klara. Resterande undersökningar av berget kommer att koncentreras till de södra och västra delarna av Laxemar. Södra delen verkar mest fördelaktig, den är sprickfattig och har låg vattengenomsläpplighet. Alla borrhningar i Laxemar planeras att vara avslutade i augusti 2007.

Det område som verkar mest lovande för slutförvarets ovanjordsanläggning är Oxhagen, som ligger i Laxemarområdets sydöstra del.

Visad OH-bild finns i *bilaga 2E*.

Kaj Ahlbom gav en kortfattad rapport om dagsläget på den pågående platsundersökningen i Forsmark.

Borrhningarna inom kandidatområdet är klara. Berget är med få undantag sprickfattigt och tätt på djupet. Under hösten kommer ytterligare tre borrhål, med mellan 600 och 850 meters längd, att borraras. Ett borraras från borrhålsplats elva i Forsmarks hamn för att undersöka Singözonen, som gränsar till kandidatområdet i nordost. Ett andra borraras från borrhålsplats tolv vid skjutbanan väster om väg 76, för att undersöka Forsmarkszonen som gränsar till kandidatområdet i sydväst. Dessutom kommer kompletterande bergspänningsmätningar att göras i ett nytt kärnborrhål från borrhålsplats två vid Jungfruholm.

5. Vad händer när platsundersökningarna är klara?

Olle Olsson, SKB, redogjorde lite för vad som händer på platsen när platsundersökningarna är avslutade.

Hela tidsplanen fram till ansökningarna för slutförvarssystemet är förlängd med ett år. Säkerhetsredovisningen SR-Can lämnas i början på november och efter en period för välbehövlig vila sätter arbetet med nästa säkerhetsredovisning, SR-Site, igång. Den bygger på data från platsmodelleringen. Eventuella synpunkter från myndigheterna på SR-Can ska föras in i SR-Site.

I mars nästa år ska platsundersökningarna i Forsmark vara klara och då ska alla data till den så kallade datafrys 2.3, som utgör en viktig del av underlaget för platsmodelleringen, också vara inlämnade. Projekteringen och utredningarna, som utgör underlaget för att bedöma miljökonsekvenserna, pågår parallellt och ska vara klara i slutet av år 2008.

Vad händer då på platsen i Forsmark efter avslutade undersökningar? Cirka 35 personer jobbar där idag och det kommer att finnas fortsatta arbetsuppgifter för ett antal personer med till exempel monitoreringen och platsanpassningen i projekteringen. Givetvis kommer också den lokala kontakt- och informations-verksamheten att finnas kvar. I mitten på år 2009 väljer SKB plats för slutförvaret och då kommer en uppbyggnad av organisationen att ske på den plats som väljs medan platsorganisationen avvecklas på den andra platsen.

Drifttagning av ett utbyggt SFR är planerad till år 2020 och redan nästa år hoppas SKB att kunna inleda en platsundersökning för utbyggnaden. Det arbetet kommer då att kräva flera av de kompetenser som finns för platsundersökningen idag.

Visad OH-bild finns i *bilaga 3*.

Frågor och diskussion i anslutning till presentationen

Kommunen undrade om platsvalet som SKB gör i mitten på år 2009 kommer att vara avsett för internt fortsatt arbete eller om det kommer att bli officiellt och när tillståndsansökningarna planeras att lämnas in.

Platsvalet kommer att offentliggöras när valet är gjort och ansökningar planeras att lämnas in i slutet av året, i november/december 2009.

6. Övriga frågor

Inga övriga frågor fanns inom ramen för det ordinarie sammanträdet.

7. Nästa möte

Nästa möte är tidigare beslutat till onsdagen den 6 december 2006, kl 09.00-16.

Det är ett gemensamt, offentligt möte med Samråds- och MKB-grupp Forsmark och MKB-forum Oskarshamn och kommer att hållas på Arlanda. Lokal kommer att meddelas via annonser och på SKB:s webbplats.

Därmed lämnade ordföranden mötet öppet för frågor från övriga deltagare.

8. Frågestund

KASAM informerade om sitt kommande seminarium den 15 november kring slutförvar av använt kärnbränsle. Det handlar om regelsystem och aktörernas roller under beslutsprocessen. Inbjudan och program finns att tillgå via KASAM:s webbplats. Vidare planerar KASAM för ett seminarium i februari/mars nästa år om alternativa metoder till KBS-3-metoden.

2006-09-20

Dnr 500-15238-06

Fråga: Hur ser det ut med arbetet med att bygga ett slutförvar i Finland?

Svar: (SKB) Vi var där i måndags. Finland har andra formella förutsättningar. Där har man tagit ett principbeslut om att slutförvaring ska ske enligt KBS-3-metoden och var förvaret ska byggas. Man har också beslutat om att bygga ett underjordiskt laboratorium på den platsen och påbörjat arbetet. Man har kommit cirka 1 300 meter längs tunnelvägen, vilket innebär cirka 140 meter ner i berggrunden. År 2010 planerar Posiva att ansöka om att få bygga slutförvaret. SKB och Posiva har nyligen skrivit ett nytt avtal om samarbete för fem år framåt.

Fråga: På KASAM:s seminarium om alternativredovisning i februari i år så diskuterades krav på bästa möjliga plats och teknik i förhållande till kraven i miljöbalken. Platserna som SKB undersöker är inte så olika, hur kan man då avgöra om det blir bästa platsen?

Svar: (SKB) BAT (bästa tillgängliga teknik) är en del av de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken. SKB kommer att argumentera för att KBS-3-metoden och platsvalet uppfyller kraven enligt dessa i en särskild bilaga till ansökningarna.

Fråga: Vad händer om ansökningarna inte godkänns?

Svar: (SKB) Agerandet beror på varför inte ansökningarna godkänns. Vilka frågor det är som är oklara. Vi har varit noggranna i vårt arbete och känner fullt förtroende för innehållet i våra kommande ansökningar.

Fråga: Hur hanterar ni all den informationsmängd ni har? Vilken form av mjukvara använder ni?

Svar: (SKB) Vi har moderna verktyg. Varje rapport har sökord, som man kan söka på. Via SKB:s webbplats går det att få tillgång till alla rapporter.

Fråga: Vad heter databasen?

Svar: (SKB) Vi har en biblioteksdatabas som heter Bibas.

Fråga: Varför gör ni inte programvaran tillgänglig öppet för alla?

Svar: (SKB) Det är ett kommersiellt program som SKB har köpt och vi kan inte göra den tillgänglig för alla.

(Kommunen) Det finns bra databaser för litteratursökning via universiteten.

Fråga: Har ni digitaliserat alla rapporter? Det är svårt att kontrollera en slutsats om man inte har tillgång till allt underlag.

Svar: (SKB) Alla rapporter som är publicerade från och med år 1998 finns att tillgå digitalt via SKB:s webbplats. Vi har dock ingen kampanj för att digitalisera äldre material.

Fråga: MKG har skickat in skriftliga frågor som gäller samrådsmötena den 12 augusti i Öregrund och den 13 augusti i Simpevarp. Kommer svaren på frågorna i dokumentationen från båda samråden?

Svar: (SKB) Ja.

Fråga: Är det rätt uppfattat att alternativa metoder inte kommer att redovisas i MKB-dokumentet till ansökningarna om ett slutförvar, utan endast alternativa utformningar av KBS-metoden?

Svar: (SKB) Ja, det är rätt uppfattat. SKB har inte längre för avsikt att redovisa vårt arbete med alternativa metoder och strategier för omhändertagande av använt kärnbränsle i själva MKB-dokumentet. En fyllig redovisning kommer att lämnas i samband med ansökningarna enligt miljöbalken och kärntekniklagen år 2009.

Fråga: Med anledning av valresultatet kommer det att bli en del omstruktureringar i olika politiska grupperingar. Det vore därför bra om nytillsatta personer kan erbjudas utbildning i olika frågor, till exempel om vad radioaktivitet är, om bränsleupplösning och om barriärernas funktion i slutförvaret.

Svar: (EFÖ) EFÖ har precis diskuterat detta. Vi har bedrivit utbildning om dessa frågor i tio år och planerar för en omstart. Det kanske vore lämpligt att samarbeta.

Fråga: Apropos verksamhetsutövarens roll, är det möjligt att på dessa möten diskutera för- och nackdelar med att en oberoende part driver MKB-processen?

Svar: (SKB) En diskussion om att ändra lagstiftningen bör inte bedrivas inom ramen för samråd, utan på det politiska planet.

(Länsstyrelsen) Det samråd och de diskussioner vi har i detta forum bedrivs med befintliga lagar som förutsättning. Det är inte lämpligt att diskutera förändringar av dessa förutsättningar här.

Fråga: Det finns en intressekonflikt i att det är så kort varsel för samrådsmötena.

Svar: (SKB) Vi informerar om vår översiktliga planering för samrådsmötena på vår webbplats. Senast tre veckor innan ett möte lägger vi ut information om tid och plats för kommande möte. Senast tre veckor innan ett möte annonserar vi också i lokala tidningar om tid och plats. Jämfört med andra samråd är det definitivt inte kort varsel.

Fråga: Snart är säkerhetsanalysen SR-Can och systemanalysen Sys-Inka klara för granskning. Kommer de att skickas ut på bredare remiss?

Svar: (SKI) SR-Can och Sys-Inka ingår inte i ansökan och kommer inte att skickas ut på remiss. Det dock möjligt att få tillgång till dem, eftersom de är offentliga handlingar.

2006-09-20

Dnr 500-15238-06

Fråga: Kan man inte skicka dem på remiss ändå?

Svar: (SKI) SKI har svårt att se en formell remisshantering när handlingarna inte ingår i ansökan. Det är ju möjligt att lämna synpunkter ändå. Det "skarpa underlaget" kommer i ansökningarna 2009.

Fråga: Hur kommer frågan om sekretess – för ansökan för inkapslingsanläggningen enligt kärntekniklagen – att hanteras?

Svar: (SKI) Hela ansökan kommer till SKI, som sedan bedömer vilka inlagor som behöver sekretesshantering.

Fråga: Vilken form av sekretess handlar det om? Fysiskt skydd av säkerhetsskäl eller kommersiell sekretess?

Svar: (SKB) Det handlar inte om företagshemligheter utan om säkerhetsaspekter. Det mesta som beskriver KBS-3-metoden och inkapslingsprocessen finns redan redovisat i våra rapporter.

Fråga: Vad tycker SKB om genomförande av samrådsmötet den 12 augusti?

Svar: (SKB) Samrådsmötet den 12 augusti var i form av "öppet hus" under två timmar. Vi höll inga presentationer, men var beredda att ge samma information som på samrådsmötet den 1 juni. Mötet hade cirka tio besökare och under mötet kom det in tre synpunkter, som kommer att ingå i dokumentationen från mötet.

Det kan konstateras att intresset inte är så stort för de formella samråden. En orsak till det kan vara att man anser sig få den möjlighet till dialog och den information man vill ha genom SKB:s lokala informationsverksamhet. Den innefattar bland annat besök på arbetsplatser, studiebesök på SFR, studieresor till Oskarshamn, närboendeträffar och inte minst, personliga möten.

Kommentar: Kommunen tycker det är bra att det finns möjlighet för alla, inklusive kommunen att få information och ställa frågor till flera parter.

Kommentar: Jag vill först ge beröm för den informativa webbplatsen.

SERO bedömer inte att transmutation är ett alternativ till slutförvaring. Djupa borrhål kan vara intressant som alternativ till KBS-3. Svårigheten med att veta var i hålet kapseln hamnar kan man lösa genom att mäta med laser.

Jag vill vidare peka på två pågående utredningar som kan ha betydelse för frågorna kring slutförvaret för använt kärnbränsle, dels SOU 2006:39 om utökat miljöansvar, dels SOU 2006:43 om översyn av atomansvaret.

Fråga: Om kärnkraftverken drivs i 60 år, finns det plats för det använda kärnbränslet i Forsmark?

Svar: (SKB) Det finns möjlighet att bygga ett slutförvar i två plan i Forsmark, så det bör det göra.

Fråga: Protokollen från dessa möten med Samrådsgrupp Forsmark, kommer formellt från Länsstyrelsen, men skrivs av SKB. Det vore bra om det framgick tydligare att de skrivs av SKB.

Svar: (Länsstyrelsen) Arbetsfördelningen mellan de olika parterna framgår av de fastställda arbetsformerna. Det syns också tydligt i protokollen vem som är sekreterare, dels vid underskrifterna sist, dels vanligtvis också i deltagarförteckningen på första sidan.

Fråga: Vem säkerställer att frågor som ställs vid frågestunden på mötena och de svar som lämnas redovisas korrekt i protokollen?

Svar: (Länsstyrelsen) Protokollen justeras av samtliga deltagande parter. Eventuella felaktigheter kan tas upp på nästa möte.

(Kommunen) Vi har ett särskilt intresse i att se till att organisationerna hanteras korrekt och brukar titta speciellt på detta i protokoll.

Fråga: Vem bekostar verksamheten i Samråds- och MKB-grupp Forsmark?

Svar: (SKB) Varje part betalar för sitt deltagande. (Detta framgår av arbetsformerna.). Gemensamma kostnader, som tillkommer när sammanträdena är offentliga, betalas av SKB.

Fråga: Vad finns det för garantier för att Vattenfall inte ska slutförvara kärnavfall från sina kärnkraftverk i Tyskland i det svenska slutförvaret? Har frågan kommit upp i SKB:s styrelse?

Svar: (SKB) Det regleras av svensk lagstiftning. Frågan har inte tagits upp i styrelsen.

Fråga: De svenska lagar som reglerar hantering av kärnavfall över nationsgränserna står väl i konflikt med EU:s regelverk?

Svar: (SKB) Per Cramér håller just på att avsluta sin forskningsrapport om dessa frågor, som han har studerat inom ramen för vårt samhällsforskningsprogram. Det kan noteras att Sverige befinner sig i samma situation som andra länder. Alla har en politisk vilja att själv ta hand om sitt eget avfall. Naturligtvis är det möjligt att ändra på lagarna, men det finns inget som pekar i den riktningen.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

PROTOKOLL

16 (16)

2006-09-20

Dnr 500-15238-06

Fråga: För att säkerställa tillgången på uran, stipuleras i Euratomfördraget att EU har dispositionsrätt till klyvbart material. En förändring kan ske snabbt. Vad som sägs i svensk lagstiftning är en sak. EU:s lagstiftning står över den svenska. Sverige har gott rykte för sin inställning i dessa frågor och kanske kommer EU att vilja använda den svenska modellen.

Svar: (SKB) Det är riktigt det som sagts, men eventuella ändringar kommer inte att komma snabbt. De kommer att föregås av många och långa diskussioner som Sverige deltar i.

Fråga: Är det möjligt att fotografera på detta möte?

Svar: (Länsstyrelsen) Nej, vi har bestämt att ha fotoförbud på dessa möten.

Fråga: Regeringen, SKI och SSI har tidigare påpekat att SKB bör fortsätta att bevaka teknikutvecklingen när det gäller olika alternativ för omhändertagande av kärnavfall inom ramen för Fud-programmen. Hur kommer SKB att redovisa sitt arbete med alternativa metoder i Fud-program 2007?

Svar: (SKB) Det kommer att ingå en aktuell lägesrapport om alternativa metoder, till exempel om upparbetning, separation och transmutation och djupa borrhål i Fud-program 2007.

Tiden för sammanträdet var slut och Leif Byman tackade deltagarna för deras engagemang i mötet.

Vid protokollet

Sofie Tunbrant

Justeras

Leif Byman

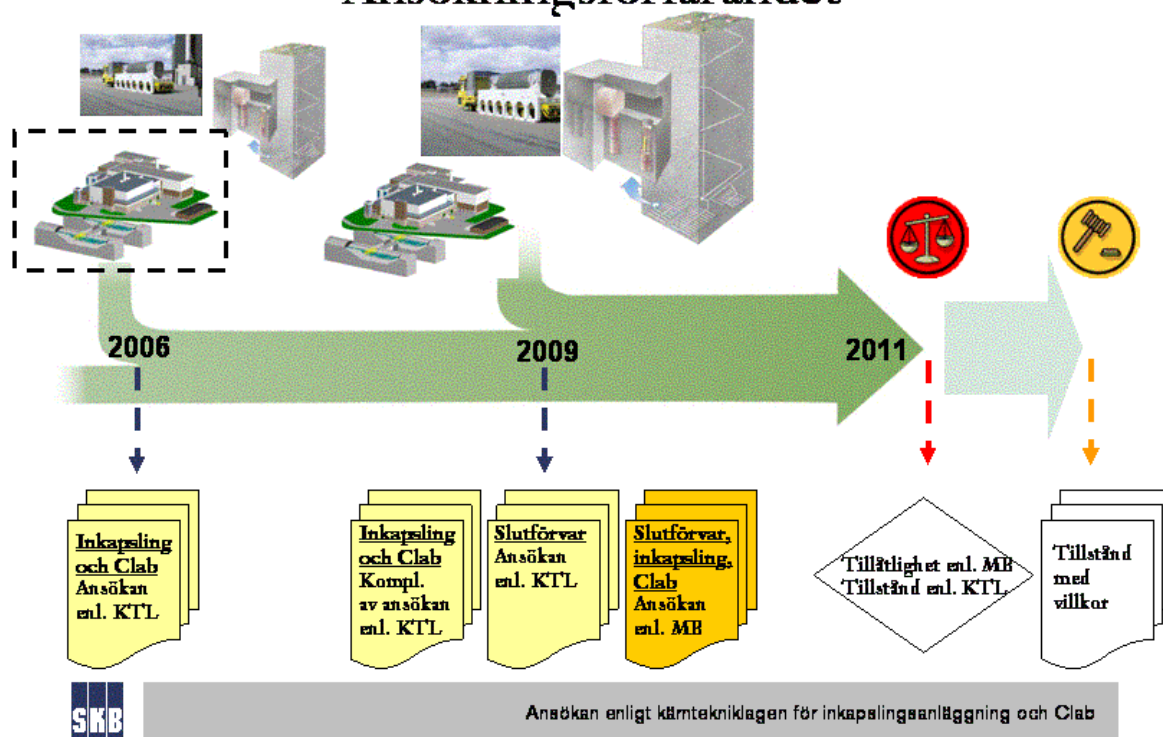
SKB

Östhammars kommun

SKI

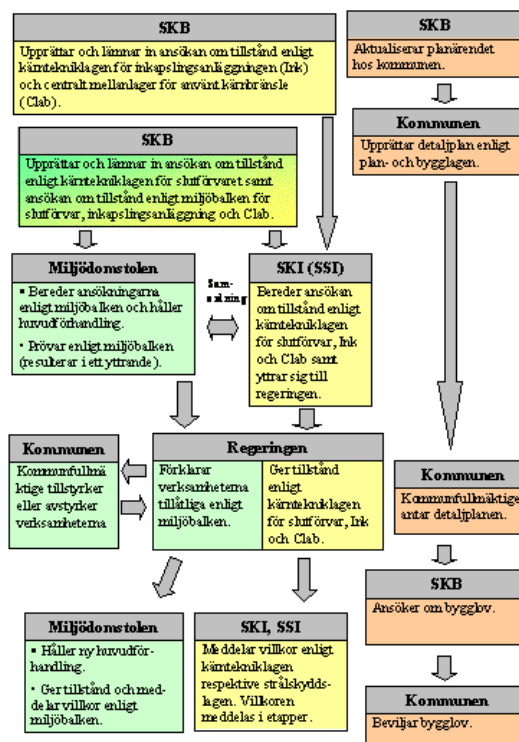
SSI

Ansökningsförfarandet

Prövningsprocesserna

- Två parallella tillståndsprövningsprocesser.
- En planprocess enligt PBL.
- Fortsatt rapportering och arbete med Fud enligt kärntekniklagens krav.

Clab

Centralt mellanlager för använt kärnbränsle

Clab och Inkapslingsanläggning

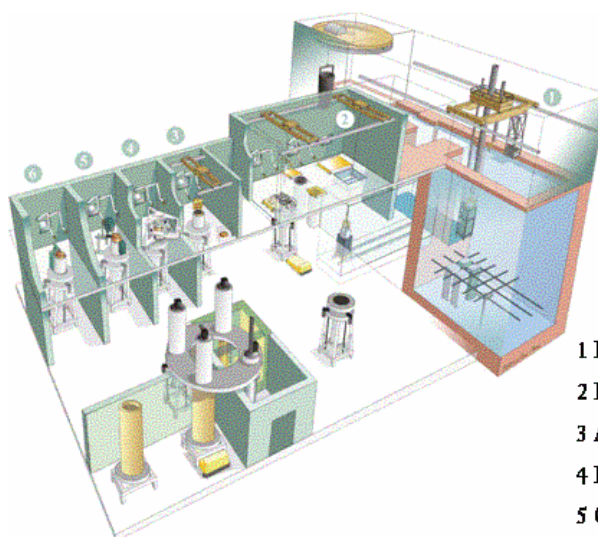
Ansökan enligt KTL för inkapslingsanläggning och Clab

- **Ansökan** Toppdokument med yrkanden och orientering/hänvisning till bilagor
- **Bilaga A** Kärnbränsleprogrammet och SKB:s ansökningsstrategi
- **Bilaga B** Anläggningsbeskrivning
- **Bilaga C** Preliminär avvecklingsplan
- **Bilaga D** Organisation, ledning, styrning – planering och projektering
- **Bilaga E** Organisation, ledning, styrning – uppförande och driftsättning
- **Bilaga F** Preliminär säkerhetsredovisning
- **Bilaga G** Granskning och värdering av preliminär säkerhetsredovisning för inkapslingsanläggningen – utlåtande från INKA säkerhetsråd
- **Bilaga H** Miljökonsekvensbeskrivning
- **Bilaga I** Verksamheten och de allmänna hänsynsreglerna
- **Bilaga J** Kravidentifiering och kravhantering

Ansökan enligt kärntekniklagen för inkapslingsanläggning och Clab

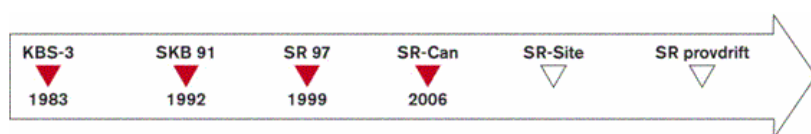
Inkapslingsanläggning

- 1 Hanteringsbassäng
- 2 Hanteringscell
- 3 Atmosfärsbyte
- 4 Förslutning
- 5 Oförstörande provning
- 6 Maskinbearbetning

Säkerhetsanalyser

- Beslut angående samråd med SKB enligt 12 kap. 6 § miljöbalken om avledning av grundvatten till Bolundsfjärden i samband med platsundersökningen i Forsmark
- Svar till Oss angående MKB-processen inför byggandet av ett slutförvar i Forsmark
- Principiella synpunkter på alternativredovisningen i en kommande MKB i anslutning till SKB:s underlag för samråd om inkapslingsanläggning och slutförvar för använt kärnbränsle
- Yttrande till Byggnadsnämnden i Östhammars kommun angående samråd om program för planarbete i anslutning till Forsmarks kärnkraftverk
- Svar på MKG:s begäran om att få delta som medlem i Samråds- och MKB-grupp Forsmark

Granskningsplanering inför ansökan

Läge september 2006

1

2006-09-13

Granskningsplanering: LA

SKI

Ändringar i SKB:s planering

- Ny tidplan från SKB i juni – ansökan om slutförvaret lämnas 2009
- Underlaget till ansökan om INK betydligt mer preliminärt än vad som aviserades när upplägget presenterades våren 2005
- SKB lämnar "Ansökansplanen" 15/9 (i stf juni)
 - SKI-krav i granskning av FUD04
 - ger förhoppningsvis tydligare bild av när SKB planerar redovisa vad

2

2006-09-13

Granskningsplanering: LA

SKI

Effekter av ändringarna i tidplanen

- Tidpunkten för ev. regeringsbeslut om byggstart förskjuts ett år
 - dock oklart om SKB tagit hänsyn till detta i ansökanplanen
- SKI har inte ändrat sluttidpunkten för första remissrundan (sommar 2007)
 - kan behöva övervägas om ansökan om INK försenas i väsentlig utsträckning efter 30/9

3

2006-09-13

Granskningsplanering:CLA

SKI

Planeringen på SKI

Resursförstärkning med projektledare

Aktuella frågor:

- förberedelse av mottagande av ansökan
 - behov av sekretess av delar av materialet
 - utskick på remiss
- fristående säkerhetsgranskning – vilka krav kan SKI ställa och när
- tidpunkt för SKI:s godkännande av PSAR, särskilt i förhållande till regeringstillstånd

4

2006-09-13

Granskningsplanering:CLA

SKI

SKI:s och SSI:s granskning av SR-Can

Tidplan

- Nov -06 SR-Can presenteras av SKB
- mars -07 Expertutfrågningar med SKB
- Maj -07 De externa experternas granskning klar
- Okt -07 Myndigheternas egen granskning klar (som kommer baseras på utsagor från externa experter)

SKI

Granskningens syfte

- SR-Can inte längre underlag för SKB:s Inka ansökan och granskningen är därför inte "skarp"
- SR-Can har dock fortfarande en stor betydelse för myndigheterna som en tidig version av SKB:s nästa säkerhetsanalys SR-Site (underlag för ansökan att få bygga ett slutförvar)
- Det nya huvudsyftet med SR-Can granskningen är:
 - att förbättra förutsättningarna för att SR-Site skall uppfylla myndighetskrav och vara godtagbar som underlag för tillståndsansökningar.

SKI

Granskningens delar

- Granskning av externa experter, tre oberoende grupper för:
 - Säkerhetsanalysmetodik
 - Hantering av platsspecifika data från Forsmark och Laxemar
 - Representation av tekniska barriärer
- Övrig granskning av externa experter (smala specialområden)
- Oberoende modellering för att kontrollera SKB:s beräkningar
- Kontroll av SKB:s kvalitetssäkring
- Sammanfattande myndighetsgranskning

SKI

Exempel på viktiga granskningsområden 1(2)

- Hur SKB hanterat SSI:s och SKI:s föreskrifter och allmänna råd (SSI FS 1998:1, SKIFS 2002:1, SSI FS 2005:5)
- Hur SKB hanterat frågor från tidigare granskningar (t.ex. SR-97, interimrapporten SR-Can)
- Om informationen från platsundersökningar kommer bli tillräcklig (INSITE resp. OVERSITE grupperna bevakar denna fråga)
- Om föreslagen design av slutförvar och dess komponenter kan motiveras med utgångspunkt från säkerhetsanalysen

SKI

Exempel på viktiga granskningsområden 2(2)

- Om SKB:s egna krav på geologiska och tekniska barriärer kan motiveras ur ett säkerhetsanalysperspektiv
- Om SKB:s utveckling av tekniska barriärer och demonstrationsförsök kan ge tillräckligt underlag för SR-Site
- Säkerhetsbetydelse av frågor kopplade till kommande stora nedisningar:
 - Klarar kapseln höga tryck från en inlandsis
 - Vilket riskbidrag ger tänkbara post-glaciala förkastningar
 - Vilken betydelse har förändringar i grundvattensammansättning

Lägesrapport SKI

- Ny finansieringslagstiftning som börjar gälla från 1 mars 2007 (i sin helhet 1/1 2008)
 - SKI får utökat ansvar
 - Resursförstärkning
 - Arbete med förordningstext
- Nya medarbetare
 - Patrik Borg utredare med projektledaruppgifter
 - Holmfridur Bjarnadottir MKB och beslutsprocess
 - Rekrytering av hydrolog/hydrogeolog pågår
- Planering av verksamhetsår 2007
- Möte med kommuner om myndigheters granskning av PSE och In- och utströmning

SSI

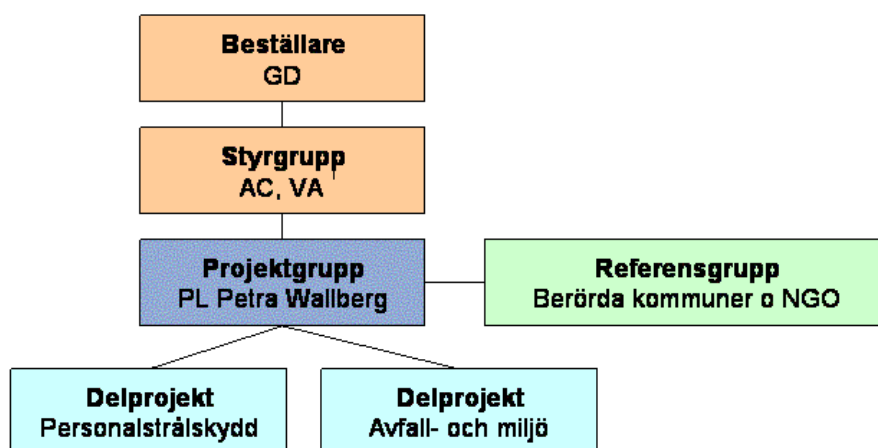
SSI:s granskning av INKA

Petra Wallberg

Samråds- och MKB –grupp
Forsmark 2006-09-20

 Statens strålskyddsinstitut
Swedish Radiation Protection Authority

Granskningsorganisation

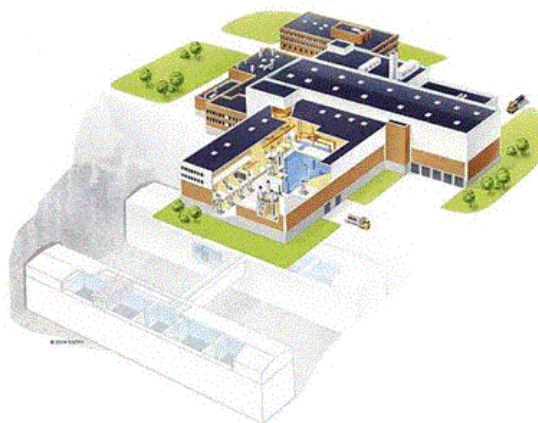

Samråds- och MKB –grupp
Forsmark 2006-09-20

 Statens strålskyddsinstitut
Swedish Radiation Protection Authority

Granskningsområden

- Anläggningens utformning och dimensionering
- Skydd av personal
- Avfallshantering
- Utsläpp under drift
- Beredskapsfrågor

Samråds- och MKG –grupp
Forsmark 2006-09-20

 Statens strålskyddsinstitut
Swedish Radiation Protection Authority

Bedömningsgrunder

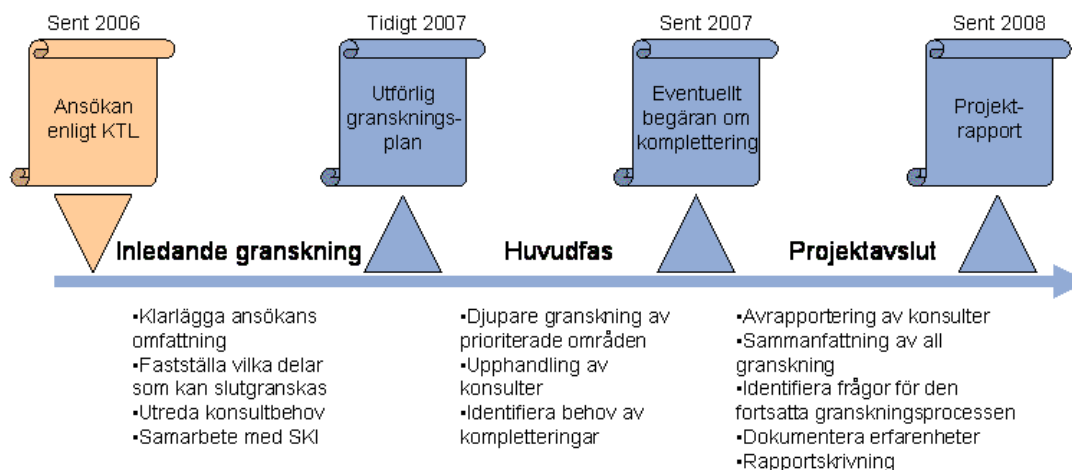
- Strålskyddslagen, strålskyddsförordningen
- SSI:s föreskrifter, allmänna råd
- SSI:s bedömningar i tidigare granskningar av FUD och andra relevanta säkerhetsredovisningar
- ...

Samråds- och MKG –grupp
Forsmark 2006-09-20

 Statens strålskyddsinstitut
Swedish Radiation Protection Authority

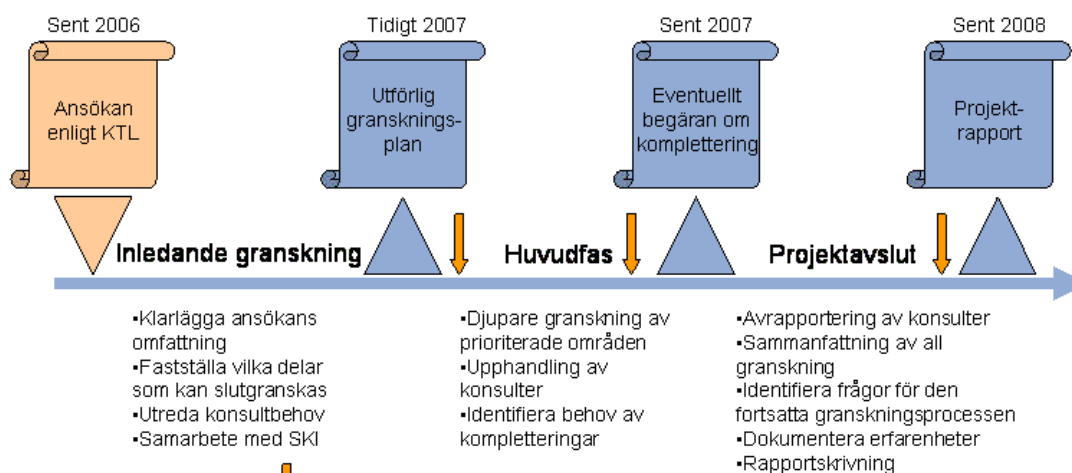
Projektplan

Samråds- och MKG –grupp
Forsmark 2006-09-20

 Statens strålskyddsinstitut
Swedish Radiation Protection Authority

Projektplan

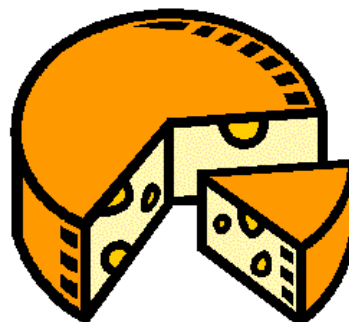
Referensgruppsmöten

Referensgruppsmöte 2006-11-11

 Statens strålskyddsinstitut
Swedish Radiation Protection Authority

Hål i osten?

- Viktigt med tydlig beskrivning av ansökan för att möjliggöra för SSI att fokusera granskningsresurser på de delar som anses vara färdiga i och med INKA-ansökan
- Presentation av ansökan för SSI/SKI
 - Vilka delar saknas
 - Vilka delar är delvis färdiga
 - Vilka delar är komplett redovisade och kan slutgranskas

SSI

15 Nationella Miljökvalitetsmål

1. Begränsad klimatpåverkan	9. Grundvatten av god kvalitet
2. Frisk luft	10. Hav i balans, levande kust och skärgård
3. Bara naturlig försurning	11. Myllrande våtmarker
4. Giffri miljö	12. Levande skogar
5. Skyddande ozonskikt	13. Ett rikt odlingslandskap
6. Säker strålmiljö	14. Storslagen fjällmiljö
7. Ingen övergödning	15. God bebyggd miljö
8. Levande sjöar och vattendrag	

Samråds- och MKG –grupp
Forsmark 2006-09-20

 Statens strålskyddsinstitut
Swedish Radiation Protection Authority

SSI

SÄKER STRÅLMILJÖ

Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning i den yttre miljön

DELMÅL

- Begränsning av utsläpp av radioaktiva ämnen
- Begränsning av antalet hudcancerfall - UV
- Forskning om risker med EMF

Samråds- och MKG –grupp
Forsmark 2006-09-20

 Statens strålskyddsinstitut
Swedish Radiation Protection Authority

SSI

Redovisning till riksdagen

- Årligen – **HUR** arbetet fortskrider →
UNDERLAG BUDGETPROPOSITION
- Vart 4:e år - Fördjupad utvärdering (FU) om
VARFÖR → UNDERLAG TILL
MILJÖPROPOSITION

Samråds- och MKG –grupp
Forsmark 2006-09-20

 Statens strålskyddsinstitut
Swedish Radiation Protection Authority

SSI

Nya delmål i nästa FU?

- År 2015 ska det finnas en nationell lösning för omhändertagandet av allt radioaktivt avfall
 - Kärnbränslet
 - Rivningsavfall från kärntekniska anläggningar och icke kärntekniskt avfall
- Utsläpp från verksamheter med strålning

Samråds- och MKG –grupp
Forsmark 2006-09-20

 Statens strålskyddsinstitut
Swedish Radiation Protection Authority

Samråd maj/juni och augusti 2006

- 31 maj Allmänt samrådsmöte, Oskarshamn
- 1 juni Allmänt samrådsmöte, Forsmark
- 2 juni Öppet möte med Samråds- och MKB-grupp Forsmark
- 12 augusti ”Öppet hus”, Forsmark
- 13 augusti ”Öppet hus”, Oskarshamn

September 2006

Samrådsmötet 1 juni

Samrådsmötet föregicks av information om:

- aktuella utredningar av alternativa metoder som studeras inom ramen för Fud-verksamheten
- lokaliseringsarbetet under 30 år
- möjlig framtida samhällsutveckling

Mötet gav utrymme till alla typer av frågor som kopplar till inkapslingsanläggningen och slutförvaret. Diskussionen handlade bland annat om:

- hur och var kommer alternativa metoder att redovisas?
- eventuella fördelar med djupa borrhål framför KBS-3-metoden

September 2006

Status sommarmöten Forsmark

- Allmänt möte 1 juni

Protokoll från mötet - justerat

Skriftligt inkomna frågor och synpunkter – under bearbetning.

Samordnas med samrådsmötet i Oskarshamn 31 maj

- Öppet hus 12 augusti

Synpunkter (ej frågor) från en besökare läggs till
samrådsdokumentationen

September 2006

Inkomna skriftliga synpunkter

Från:

- Boverket
- Sjöfartsverket
- Oskarshamns kommun
- Östhammars kommun, Miljö- och hälsoskyddskontoret
- Länsstyrelsen i Uppsala län
- Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG)
- Döderhults Naturskyddsförening
- Oss – Opinionsgruppen för säker slutförvaring
- Miljörörelsens Kärnavfallssekretariat (MILKAS)

September 2006

Vad är samråd?

Samrådet ska, enligt miljöbalken (6 kap 4 §), avse [den sökta] verksamhetens lokalisering, omfattning, utformning och miljöpåverkan samt innehåll och utformning av miljökonsekvensbeskrivningen

- SKB kommer att ansöka om slutförvaring enligt KBS-3-metoden
- Inför samrådsmöten presenterar SKB information kring olika teman
- Samråd är *inte* granskning av SKB:s rapporter
- Samråd är *inte* en förhandling

September 2006

Östhammars kommun

Synpunkter på samrådsmötet 1 juni 2006, 1(4)

SKB har i sin översiktliga planering 2005-2008 redovisat när och vilka ämnen man avser att samråda kring. Samrådet i juni 2006 skulle ha temat *Redovisning av alternativa lokaliseringar och metoder i MKB*. Vid mötet framförde SKB att man inte avser att samråda om alternativen, utan endast informera om dem.

Kommunen menar att samråd och information har olika syften och frågar SKB om **mötet den 1 juni var ett informationsmöte eller ett samrådsmöte.**

September 2006

Östhammars kommun

Synpunkter på samrådsmötet 1 juni 2006, 2(4)

Om SKB menar att mötet den 1 juni var ett samrådsmöte, vill kommunen framföra att det inte framgick att SKB:s avsikt var att samråda om *Redovisningen av alternativ* enligt den tidigare redovisade planeringen.

Kommunen uppfattade att SKB tydligt framförde att mötet var avsett för *Information* om hur SKB avser att redovisa alternativa lokaliseringar och metoder i MKB:n.

September 2006

Östhammars kommun

Synpunkter på samrådsmötet 1 juni 2006, 3(4)

Om mötets syfte var att informera om hur SKB avser att presentera alternativa lokaliseringar och metoder i MKB:n, borde de publikationer som hänvisades till ha varit tillgängliga före mötet. Detta för att göra möjligt för deltagarna att ställa klargörande frågor.

September 2006

Östhammars kommun

Synpunkter på samrådsmötet 1 juni 2006, 4(4)

SKB fick under mötet kritik för att det i förväg presenterade materialet var för övergripande. SKB sa då att kommunerna har efterfrågat material som är så skrivet att det är tillgängligt för alla att ta till sig.

Östhammars kommun vill härmed förtydliga att behovet av lättförståeligt underlag inte står i strid med behovet av mer avancerat underlag. Det är lämpligt om färdigt underlag presenteras eller gör tillgängligt i sin helhet före mötet, samtidigt som det är nödvändigt att allmänheten få ta del av en enklare, icke-teknisk sammanfattning.

September 2006

Samrådsplanering - allmänna möten

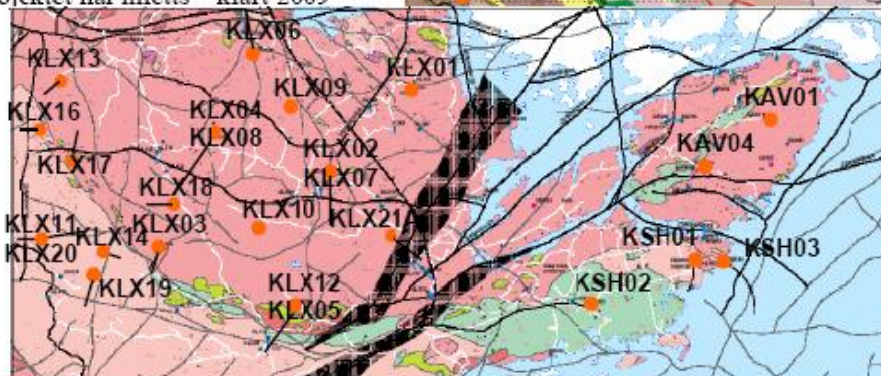
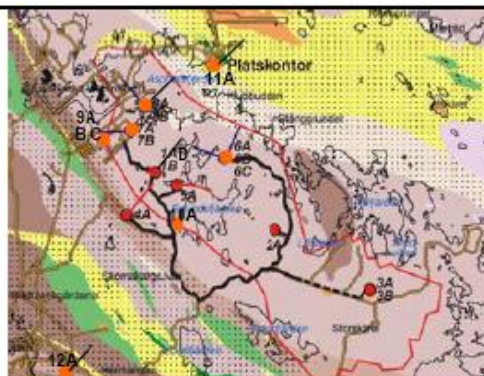
- 1-2 allmänna samrådsmöten per år
- Samrådsmötet innefattar alltid hela kärnbränsleprojektet
- Ändrad tidsplan för ansökningarna medför justeringar i planeringen för samråd
- Nästa möte planeras till april/maj 2007
Eventuellt presentationer om arbetet med säkerhet och strålskydd

September 2006

Nuläge undersökningar

- Inledande undersökningarna avslutade för Simpevarp, Laxemar och Forsmark
- Platsmodell 1.2, anläggningsbeskrivning och säkerhetsbedömning för Simpevarp, Laxemar och Forsmark klara
- C:a 1 år kvar av undersökningarna – följer KPLU program
- Slutskedet av projektet har inletts – klart 2009

Platsundersökningar

